Belle van der Velde - 500906306
29/10/2026

Ga op stap!

Attention under attack – Pakhuis de Zwijger

Hoe zou je dit evenement in drie (of minder) korte zinnen samenvatten?
Ik ben naar Attention under attack gegaan in Pakhuis de Zwijger. Een evenement van Bits of Freedom. Mensen uit onderzoek, politiek en jongerenparticipatie praatten over hoe Big Tech onze aandacht vasthouden met eindeloze feeds, notificaties en algoritmes. Ze bespraken ook hoe nieuwe wetgeving zoals de Digital Fairness Act en alternatieve platforms er verandering in maken.

Wat is iets dat je nu wel weet maar wat je voordat je ging nog niet wist? Waarom is dit relevant voor de minor?
Ik wist niet dat Waag Futurelab bezig was met een alternatief voor sociale media. Het heet oso.social en het bouwt voort op mu.social. Dat is een open platform zonder reclame als alternatief van andere social media. Je zit daar niet vast aan een bedrijf en je kunt je gegevens meenemen naar een andere app.

Dit is relevant voor de minor omdat het laat zien dat sociale media ook anders ontworpen kunnen worden. Verslavend ontwerp is een keuze en het hoeft niet. Je kan dus kiezen voor ontwerp dat de gebruiker helpt in plaats van zijn aandacht uitbuit.

Wat ga je (anders) doen nu je naar dit evenement geweest bent?
Ik ga me verdiepen in de Digital Fairness Act. Dat is een nieuwe Europese wet tegen manipulatief online ontwerp, zoals verslavend ontwerp. Er komt ook extra aandacht voor de bescherming van minderjarigen.

Ook ga ik meer nadenken op welke platformen ik allemaal zit en hoe die werken. Ik denk niet dat ik er snel vanaf zou gaan, omdat niet iedereen op andere platformen zit zoals mu.social.

Welke twee mensen heb je gezien of ontmoet die je interessant vond? Waar kunnen we meer lezen over deze mensen? En waarom vond je ze interessant?
Giovanni Deangelo van Bossé zit in de Jongeren Adviesraad van Amsterdam (JARA). Ik vond hem interessant omdat hij als enige echt vanuit jongeren sprak, de groep die het meest met deze apps opgroeit. Hij zet zich in om jongeren kritisch te laten nadenken en hun stem te laten horen.

Chitra Mohanlalis platformonderzoeker bij Bits of Freedom. Ik vond haar interessant omdat ze vanuit Bits of Freedom veel mooie dingen doet en neerzet. Bijvoorbeeld het filmpje over de meta ai bril. Die werd ook nog laten zien tijdens het evenement. Daarin werden medewerkers van meta gefilmd met de Meta-bril, om te laten zien dat je overal gefilmd kunt worden zonder dat je het doorhebt. Ik vond het sterk dat Meta de video van Instagram haalde toen hij al ongeveer een half miljoen keer bekeken was, want dat liet precies zien hoeveel macht zo'n bedrijf heeft over wat we wel en niet te zien krijgen.

Welke twee nieuwe bronnen (boeken, podcasts, films of websites) die je nog niet kende heb je aan dit bezoek overgehouden?

De podcast van Giovanni, de JARA podcast. Hij noemde zijn podcast tijdens het gesprek. Ik wil hem luisteren omdat ik benieuwd ben hoe jongeren zelf over maatschappelijke problemen denken.

Ruined by design van Mike Montero. Dit boek werd genoemd tijdens de avond en gaat over hoe ontwerp schade kan aanrichten, zoals verslaving en het verzamelen van data. Het lijkt interessant om te lezen, omdat je hierdoor beter gaat nadenken over hoe op een ethische manier te ontwerpen.

Wat is er gezegd waar je het grotendeels mee eens bent?
Ik ben het eens met het punt dat de politiek een grotere rol moet spelen. Als gebruiker alleen kun je weinig tegen zulke grote bedrijven beginnen, ook al weet je dat de apps je proberen vast te houden. Je zou gezamenlijk allemaal moeten overstappen, of je meer laten horen zodat er een grotere beweging tegen big tech ontstaat.

Wat is er gezegd waar je het grotendeels mee oneens bent? Waarom ben je het hier mee oneens?
Alternatieve platforms werden genoemd als een van de oplossingen. Ik ben het daar maar half mee eens. Het idee is super goed, maar in de praktijk stap je niet zomaar over naar een ander platform. Mijn vrienden en familie zitten allemaal op Instagram en WhatsApp. Als ik als enige naar een nieuw platform ga, heb ik daar minder contact, omdat de rest nog wel op Instagram blijft.

Tech voor een duurzaam gebouwde omgeving

Hoe zou je dit evenement in drie (of minder) korte zinnen samenvatten?

Voor het tweede evenement ben ik weer naar Pakhuis de Zwijger gegaan. Dit keer naar Tech voor een duurzaam gebouwde omgeving. Mensen uit de bouw, woningcorporaties, gemeenten en ministeries praatten over hoe data en tools zoals digital twins, BIM en AI kunnen helpen om sneller, slimmer, schoner en goedkoper te bouwen.

Wat is iets dat je nu wel weet maar wat je voordat je ging nog niet wist? Waarom is dit relevant voor de minor?
Ik wist niet wat een digital twin was. Dat is een kopie van een gebouw, wijk of hele stad, waarin je allerlei data samenbrengt. Zo kun je bijvoorbeeld testen wat er gebeurt bij hevige regen voordat er begonnen wordt met bouwen.

Dit is relevant voor de minor omdat het laat zien hoe technologie steeds meer meebeslist over hoe we leven. Niet alleen op onze telefoon, maar ook in de stad om ons heen.

Wat ga je (anders) doen nu je naar dit evenement geweest bent?
Ik kijk nu anders naar hoe onze omgeving tot stand komt. Ik had nooit stilgestaan bij hoeveel technologie en data er al achter de bouw van een stad zitten.

Ik denk nu ook meer na over welke data er eigenlijk over ons verzameld wordt in de stad. Om een digital twin te maken heb je veel informatie nodig. Tijdens de avond ging het er meer over hoe je technologie en data gebruikt in de bouw en omgeving, maar niet over of dat ook gevoelig kan zijn. Ik ben benieuwd of het bijvoorbeeld privacygevoelig kan zijn en waar de data allemaal heen gaat.

Welke twee mensen heb je gezien of ontmoet die je interessant vond? Waar kunnen we meer lezen over deze mensen? En waarom vond je ze interessant?

Bas Boorsma is CEO van Urban Innovators Global en werkt al jaren met steden over de hele wereld aan smart cities, steden die sensoren, data en digitale systemen gebruiken om beter te functioneren. Hij schreef ook het boek A new digital deal over hoe steden technologie op een eerlijke manier kunnen inzetten. Ik vond hem interessant omdat hij veel ervaring heeft met wat er in de praktijk gebeurt als een stad steeds meer data verzamelt.

Nicole Maarsen is bestuurlijk regisseur Innovatie & Opschaling Woningbouw bij het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Ik vond haar interessant omdat ze liet zien dat technologie niet alleen een tool is voor bouwbedrijven, maar ook een rol speelt in beleid. Juist als de overheid inzet op data en tools, is het belangrijk dat er goede afspraken komen over hoe die data gebruikt wordt.

Welke twee nieuwe bronnen (boeken, podcasts, films of websites) die je nog niet kende heb je aan dit bezoek overgehouden?

Het boek #Dank Aan De Nerds van Pim van Meer en Armando Pais do Amaral. Het boek werd tijdens dit programma gelanceerd en gaat over de pioniers die de bouw- en vastgoedwereld digitaliseren met data en automatisering. Het lijkt me interessant om te lezen hoe die verandering in de praktijk ging.

Wat is er gezegd waar je het grotendeels mee eens bent?
Er werd gezegd dat we met steeds meer mensen zijn en dat we daarom samen sneller, slimmer, schoner en goedkoper moeten bouwen. Daar ben ik het mee eens. Het woningtekort is iets waar veel mensen mee te maken hebben. Ik ben het ook eens dat dit alleen lukt als verschillende vakgebieden samenwerken.

Wat is er gezegd waar je het grotendeels mee oneens bent? Waarom ben je het hier mee oneens?
Er werd gezegd dat data uit verschillende bronnen beter gedeeld en gekoppeld moet worden, zodat iedereen in de bouw met dezelfde informatie kan werken. Ik snap waarom, maar ik ben het er niet helemaal mee eens dat meer data delen vooral een voordeel is. Hoe meer data je koppelt, hoe meer je over bewoners te weten komt, en hoe groter de schade als het een keer misgaat.

Verder ging het gesprek vooral over woningbouw. Omdat ik daar niet zoveel van weet, vond ik het soms lastig om te volgen